प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश नेपाल कृषि सेवा, फिसरिज समूह, अधिकृत सातौं तहका पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

 प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)
 पूर्णाङ्क :- २००

 द्वितीय चरण : (क) सामूहिक परीक्षण (Group Test)
 पूर्णाङ्क :- २००

 (ख) अन्तर्वार्ता (Interview)
 पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा(Written Examination)

पर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्ग	परीक्ष	ग प्रणाली	प्रश्नसंख्या ×अङ्	समय
प्रथम	General Subject	Part I: General Awareness & General Ability Test Part II: General Technical Subject	900	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न × १ अङ्ग ५०प्रश्न × १ अङ्ग	१घण्टा ३० मिनेट
द्वितीय	Technical Subject		900	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर लामो उत्तर	४ प्रश्न x ५ अङ्क ८ प्रश्न x १०अङ्क	३ घण्टा

द्वितीय चरण: सामूहिक परीक्षण (Group Test) र अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्ग:- ४०

पत्र ∕विषय	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	90		सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०		बोर्ड अन्तर्वार्ता(Board Interview)	ı

द्रष्टव्य :

- 1. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- 2. प्रथमपत्र र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकित्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्ग कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर निदएमा त्यस बापत अङ्ग दिइने छैन र अङ्ग कट्टा पिन गरिने छैन ।
- बह्वैकित्पिक प्रश्नहरु ह्ने परीक्षामा क्नै प्रकारको क्याल्क्लेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- 5. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका र्र्इ वा र्र्इ भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत र्र्इ वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सिकने छ ।
- 6. द्वितीय पत्रमा (विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा) प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोहीखण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेखनुपर्नेछ ।
- 7. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र / विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापिन पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगािड (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्कममा परेको सम्भन् पर्दछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपाल र बागमती प्रदेशको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
- 9. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सिम्मलित गराइनेछ।
- 10. यस भन्दा अगांडि लाग् भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।
- 11. पाठ्यक्रम लाग् मिति : -२०७९/०८/११

नेपाल कृषि सेवा, फिसरिज समूह, अधिकृत सातौं तहका पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I): General Subject

Part (I): - General Awareness & General Ability Test (50 Marks)

1. नेपालको संविधान तथा सान्दर्भिक कानूनहरू:

 $[10 \times 1 \text{ Mark} = 10 \text{ Marks}]$

- 1.1 नेपालको संविधान
- 1.2 कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५
- 1.3 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- 1.4 सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- 1.5 प्रदेश सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७६
- 1.6 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०६४
- 1.7 सम्पत्ती शूद्धिकरण ऐन, २०६४
- 1.8 प्रदेश सुचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०७६
- 1.9 प्रदेश स्शासन ऐन, २०७७
- 1.10संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका निजामती सेवा सम्बन्धी कानूनहरू
- 1.11प्रदेश सहकारी ऐन, २०७६

2. General Awareness and Contemporary Issues

 $[20 \times 1 \text{ Mark} = 20 \text{ Marks}]$

- 1.1 Physical, socio-cultural and economic geography and demography of Nepal
- 1.2 Major natural resources of Nepal
- 1.3 Geographical diversity, climatic conditions, and livelihood & lifestyle of people
- 1.4 Notable events and personalities, social, cultural and economic conditions in modern history of Nepal
- 1.5 Current periodical plan of Nepal and Bagamati Province
- 1.6 Information on sustainable development, environment, pollution, climate change, biodiversity, science and technology
- 1.7 Nepal's international affairs and general information on the UNO, SAARC & BIMSTEC
- 1.8 Governance system and Government (Federal, Provincial and Local)
- 1.9 Functional scope of public services
- 1.10 Public Service Charter
- 1.11 Concept, objective and importance of public policy
- 1.12 Fundamentals of management: planning, organizing, directing, controlling, coordinating, decision making, motivation and leadership
- 1.13 Government planning, budgeting and accounting system

3. Major events and current affairs of national and international

Importance

[4 X 1 Mark = 4 Marks]

4. General Ability Test

 $[10 \times 1 \text{ Mark} = 10 \text{ Marks}]$

4.1 **Verbal Ability Test**

Jumble words, Series, Analogy, Classification, Coding-Decoding, Matrix, Ranking Order Test, Direction and Distance Sense Test, Common Sense Test, Logical Reasoning, Assertion and Reason, Statement and Conclusions

4.2 **Numerical Ability Test**

Series, Analogy, Classification, Coding, Arithmetical reasoning/ operation, Percentage, Ratio, Average, Loss & Profit, Time & Work, Data interpretation & Data verification

4.3 Non-verbal/Abstract Ability Test

Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion/Finding, Analytical Reasoning Test, Figure Formation and Analysis, Rule Detection, Water images, Mirror images, Cubes and Dice & Venn-diagram

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश नेपाल कृषि सेवा, फिसरिज समूह, अधिकृत सातौं तहका पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

5. नेपाली र अङ्ग्रेजी भाषाः

 $[6 \times 1 \text{ Mark} = 6 \text{ Marks}]$

- **5.1** English: Knowledge on writing correct English sentences, letters, and reports according to English grammar based on the following syntactic functions: [3 X 1 Mark = 3 Marks]
  - a. Parts of Speech:
  - b. Noun
  - c. Pronoun
  - d. Adjective
  - e. Determiner
  - f. Verb
  - g. Adverb
  - h. Preposition
  - i. Conjunction and
  - j. Interjection
  - k. Infinitives and gerunds, reported speech and tenses
- 5.2 नेपाली: नेपाली भाषामा स्तरीय शुद्ध शब्द, वाक्यांश र वाक्य लेखनको लागि आवश्यक पर्ने ह्रस्व दीर्घ, ब र व, तथा श, ष, स लगायतका व्याकरणगत शुद्ध लेखनशैलीमा केन्द्रित शुद्ध शब्द, वाक्यांश र वाक्य लेखनसिंहतको नेपाली भाषाको शुद्धाशुद्धिको ज्ञान [3 X 1 Mark = 3 Marks]

Part (II): - General Technical Subject (50 Marks)

1.	Aquaculture	34				
	1.1 History of fish culture in Nepal					
	1.2 Present status and prospect of aquaculture in Nepal					
	1.3 Principle of aquaculture					
	1.4 Definition of fisheries and aquaculture					
	1.5 Fish farm design and construction					
	1.5.1 Planning					
	1.5.2 Site selection					
	1.5.3 Soil texture and quality					
	1.5.4 Topography and layout of fish pond					
	1.5.5 Pond construction					
	1.5.6 Water budgeting & sources of water					
	1.6 Species selection for pond fish culture					
	1.7 Cultivated indigenous & exotic fish species in Nepal					
	1.8 Aquatic ecology in relation to fish production					
	1.9 Hatchery management techniques					
	1.9.1 Brood fish management					
	1.9.2 Fish breeding (natural & induced)					
	1.9.2 Pish breeding (hattiral & hiddeed) 1.9.3 Nursing and rearing of hatchling, fry, fingerlings (fish) seed					
	1.9.4 Transportation of hatchling, fry, fingerlings (fish) seed 1.9.5 Feed and fertilizer					
	1.9.6 Improvement by selection					
•	1.9.7 Hybridization	16				
2.	• •	16				
	2.1 Definition of fish, economic importance of fish					
	2.2 Taxonomy, economically important fishes of Nepal: General characters and					
	classification of class Pisces					
	2.3 Morphology of fish: external features, shape and shape and size, structure and					
	functions of different organs 2.4 Anatomy of fish: Study of location and functions of different organs					
	2.5 Different organ systems: structure and functions					
	2.5.1 Digestive system-structure and functions of alimentary canal					
	2.5.2 Respiratory system- structure and function of gills					
	2.5.3 Reproductive system- structure and functions of gonads					
	2.6 Endocrine system related to reproduction					
2	Water evality management in mand culture	10				
3.	Water quality management in pond culture	10				
	3.1 Relationship between water quality parameter and fish production 3.2 Planktons					
	3.3 Aquatic weeds and its control					
	3.4 Water quality management					
4.	Nutrition	10				
	4.1 Feed formulation					
	4.2 Feed preparation and nutrition value					
	4.2.1 Major nutrients					
	4.2.2 Vitamin					
	4.2.3 Essential minerals and amino acids					

नेपाल कृषि सेवा, फिसरिज समूह, अधिकृत सातौं तहका पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

_	Tick	haalth	management
_	rich	пеяни	пиничениен

10

- 5.1 Common fish disease causes, symptoms & species affected
- 5.2 Types of general fish diseases infections & non-infections
- 5.3 Different methods of treatment: prevention, prophylaxis and treatment: sanitation of aquaculture equipments, quarantine and restriction of movements, curative measure: dip bath, flush, pond treatment

6. Post harvest technology

6

- 6.1 Nutritional significance of fish production
- 6.2 Quality control
- 6.3 Methods of preservation and processing
  - 6.3.1 Fish drying
  - 6.3.2 Fish smoking
  - 6.3.3 Curing
  - 6.3.4 Fish chilling & refrigeration
  - 6.3.5 Transportation

7. Capture Fisheries

14

- 7.1 Limnological studies
- 7.2 Stock enhancement biodiversity conversation and management
- 7.3 Freshwater ecology and consequences
- 7.4 The effects of water resource development & human activities eg. Hydraulic works/illegal fishing, etc) on aquatic ecosystems & mitigation measures for the sustainable utilization of natural water bodies in Nepal

नेपाल कृषि सेवा, फिसरिज समूह, अधिकृत सातौं तहका पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II): Technical Subject

Section A–30 Marks

1. Aquaculture Production Systems in Nepal

- Aquaculture Practices
  - Cage fish culture
  - Enclosure fish culture
  - Raceway fish culture
  - Integrated fish culture
  - Rice fish culture
- Aquaculture Systems
  - Monoculture
  - Polyculture
  - Monosex culture
- Aquaculture Techniques
  - Extensive
  - Semi-intensive
  - Intensive
  - Super-intensive

Section B-20 Marks

2. Management Practices in Aquaculture

10

30

- Management techniques in Nursery, Rearing and Production Ponds
- Application of feed, fertilizer and chemicals, liming and organic manure in ponds
- Importance of growth checkup
- Water quality management
- Record keeping

3. **Natural water Fisheries Programs**

10%

- Importance of bio-limnological study
- Environmental factors and its effects to fish population
- Factors affecting survival and migration of fish
- Stock enhancement, biodiversity, conservation & management

Section C-20 Marks

4. Fish breeding techniques

10

- Site selection and design of a carp fish hatchery
- Brood fish management
- Criteria for brood fish selection
- Natural breeding
- Semi-artificial breeding
- Induced breeding
- Application of hormones in induced breeding
- Incubation techniques
- Endocrine system related to reproduction
- Fish Physiology
  - Physiological systems and osmoregulation
  - Function of different organ system (Digestive, Reproductive, Respiratory)

5. **Fish Health Management**

10

• Factors affecting fish health

नेपाल कृषि सेवा, फिसरिज समूह, अधिकृत सातौं तहका पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- Identification of fish diseases and parasites
- Lab techniques
- Treatment procedures/ Control mechanisms

Section D– 30 Marks

6. Plan and policy

10

- Recent five years fisheries development plan
- Recent policies in fisheries development
- Present aquaculture status in Nepal
- Agriculture prospective plan
- 6.3 Fisheries prospective plan

7. **Aquaculture Extension**

10

- Extension methodology, tools & communication systems
- Participatory approach in planning, implementation and monitoring
- Capacity building of farms and extension services
- Pocket package program
- Social mobilization, gender, integration and group dynamics
- Public, Private, NGOs, CBOs, Partnership, Contract- out program

8. **Miscellaneous**

10

- Fish Marketing, Aquaculture economics and credit support system
- जलचर संरक्षण ऐन, २०१७; तथा पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ र नियमावली, २०५६

प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश नेपाल कृषि सेवा, फिसरिज समूह, अधिकृत सातौं तहका पदहरूको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र लिइने साम्हिक परीक्षण (Group Test) को लागि

साम्हिक छलफल (Group Discussion)

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ जुन नेताविहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रुपमा अवलम्बन गरिने छ । दिइएको प्रश्न वा Topic का विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समयभित्र समूहबीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ । यस परीक्षणमा मूल्याङ्कनको लागि देहाय अनुसारको ३ जना भन्दा बढीको समिति रहनेछ ।

आयोगका सदस्य - अध्यक्ष
 आयोगका सदस्य - सदस्य
 मनोविज्ञ - सदस्य
 दक्ष / विज्ञ (१ जना) - सदस्य

सामूहिक छलफलमा दिइने नमुना प्रश्न वा Topic

उदाहरणको लागि - उर्जा संकट, गरीबी निवारण, स्वास्थ्य बीमा, खाद्य सुरक्षा, प्रतिभा पलायन जस्ता Topics मध्ये कुनै एक Topic मात्र दिइनेछ।